

Metode for analyse av regnskapet

- *Tilgjengelig informasjon*
- *Redigering, gruppering og korrigering*
- *Analyse av*
  - Balanser
  - Likviditet
  - Finansiering
  - Gjelder
- *Beregning av nøkkeltall og kontantstrømanalyser*
- *Konklusjon*

Kontantstrømanalyser

Metode for studere likviditet

- Statusmessig vurdering
- Forholdet mellom innbetaling (inntekter) og (utbetaling) kostnader
  - Likviditetsanalyser for å få endringer som skjer over et tidsrom
  - Her brukes kontantstrømanalyser

Kontantstrømanalyser

- Formålet med kontantstrømsanalyse er å se på hvilke finansielle endringer som har skjedd mellom to tidspunkter.
- Viser hvilken kapital bedriften har skaffet seg, og hvordan denne er benyttet.
- Hovedbegrep anskaffelse og anvendelse av kapital

Anskaffelse av kapital

- reduksjon av eiendeler
- økning av gjelden
- økning av egenkapitalen

Anvendelse av kapital

- økning av eiendeler
- reduksjon av gjelden
- reduksjon av egenkapitalen

Avskrivning

- Er en reduksjon av eiendelene, og representerer i denne sammenheng en anskaffelse av kapital

---

Sammenfattet om kapital

	Anskaffelse av kapital	Anvendelse av kapital
Endring av eiendeler	-	+
Endring av gjelden og egenkapitalen	+	-

Hva bidrar til endring i balansen?

+ (kapitalanskaffelse)

- (kapitalanvendelse)

A Overskudd	A Utbytte
B Ny egenkapital	B Investeringer
C Nye lån	C Avdrag lån
D Økning av driftsgjeld	D Økning av driftsmidler
E Reduksjon av varelager og debitorer	E Reduksjon av kortsiktig gjeld
	F Underskudd

Endringsbalanse

- Anskaffelse og anvendelse av kapital kan defineres som endring i de enkelte balanseposter
- Det er utgangspunktet for en endringsbalanse
- Anskaffelsen skal alltid være lik anvendelse av kapital

Balansen - AS Eksempel

Årsresultat			Endringsbalansen		
BALANSEN (PR 3112 - UB)					
EINDELER			EINDELER		
	ÅR 1	ÅR 2	ÅR 3	ÅR 1-2	ÅR 2-3
Bygninger/ tomter	1000	950	1680	-50	730
Maskiner/ utstyr	980	1050	1330	70	280
Sum anleggsmidler	1980	2000	3010	20	1010
Ferdiggjører	530	760	1200	230	440
Varer i arbeid	250	350	200	100	-150
Råvare	680	750	1180	70	440
Kundefordringer	860	980	1260	120	280
Andre fordringer	50	100	70	50	-30
Kassett bank	50	60	70	10	10
Sum omløpsmidler	2420	3000	3980	580	990
Sum eiendeler	4400	5000	7000	600	2000
GJELD OG EGENKAPITAL			GJELD OG EGENKAPITAL		
	ÅR 1	ÅR 2	ÅR 3	ÅR 1-2	ÅR 2-3
Egenkapital	1750	1807	1367	57	-450
Lånskattlig gjeld	1050	993	2083	-57	1050
Kassettkredit	880	1200	1400	320	200
Leverandørgjeld	490	600	1000	110	400
Offentlig gjeld	70	100	400	30	300
Annent kortsiktig gjeld	200	300	800	100	500
Sum kortsiktig gjeld	1600	2200	3600	600	1400
Sum egenkapital og gjeld	4400	5000	7000	600	2000

Endringsbalansen - AS Eksempel

EINDELER	ÅR 1-2	ÅR 2-3
Bygninger/ tomter	-50	730
Maskiner/ utstyr	70	280
Sum anleggsmidler	20	1010
Ferdiggjører	230	440
Varer i arbeid	100	-150
Råvare	70	440
Kundefordringer	120	280
Andre fordringer	50	-30
Kassett bank	10	10
Sum omløpsmidler	580	990
Sum eiendeler	600	2000
GJELD OG EGENKAPITAL		ÅR 2-3
Egenkapital	57	-450
Lånskattlig gjeld	-57	1050
Kassettkredit	320	200
Leverandørgjeld	110	400
Offentlig gjeld	30	300
Annent kortsiktig gjeld	100	500
Sum kortsiktig gjeld	600	1400
Sum egenkapital og gjeld	600	2000

Anskaffelse og anvendelse – AS Eksempel

Endringsbalansen				
EINDELER	Anskaffelse	Anvendelse	Anskaffelse	Anvendelse
	AR 1-2		AR 2-3	
Bygninger/ tomter	50			730
Maskiner/ utstyr		70		280
Sum anleggsmidler				
Ferdigevarer		230		440
Varer i arbeid		100	150	
Råvarer		70		440
Kundefordringer		120		280
Andre fordringer		50	30	
Kasse/ bank		10		10
Sum omlopsmidler	50	680	180	2180
Sum eiendele				
GJELD OG EGENKAPITAL				
Egenkapital	Anskaffelse	Anvendelse	Anskaffelse	Anvendelse
	AR 1-2		AR 2-3	
Langsiktig gjeld		87		1050
Kassekreditt		320		200
Lånerandgjeld		150		400
Offentlig gjeld		30		300
Annem kortiktig gjeld		100		500
Sum kortiktig gjeld				
Sum egenkapital og gjeld	707	707	2630	2630

Informasjonsverdien av en endringsbalanse

- kan økes ved å bruke bruttotall i stedet for nettotall
- splitte opp anleggsmidler i salg og avskrivninger (anskaffelse) og investeringer (anvendelse)
- langsiktig gjeld - nytt låneopptak (anskaffelse) og avdrag (anvendelse)
- egenkapitalen - tilbakeholdt overskudd og ny egenkapital (anskaffelse)

[Balansen - AS Eksempel](#)

Informasjonsverdien av en endringsbalanse

- kan økes ved å bruke bruttotall i stedet for nettotall
- splitte opp anleggsmidler i salg og avskrivninger (anskaffelse) og investeringer (anvendelse)
- langsiktig gjeld - nytt låneopptak (anskaffelse) og avdrag (anvendelse)
- egenkapitalen - tilbakeholdt overskudd og ny egenkapital (anskaffelse)

Kontantstrømsanalysen

- Formålet er å vise alle inn- og utbetalinger i en periode knytte til:
- Operasjonelle aktiviteter
- Investeringsaktiviteter
- Finansieringsaktiviteter

Utbetalt utbytte og utbetalt skatt

- I kontantstrømsanalysen benyttes utbetalt utbytte
  - vi ser bort fra endringen i utbyttegjeld i balansen
- I kontantstrømsanalysen benyttes utbetalt skatt
  - vi ser bort fra endringen i betalbar og utsatt skatt i balansen
- bruker vi skattekostnaden må vi korrigere for endringer i betalbar og utsatt skatt

---

Kontantstrømsanalysen

- Formålet er å vise alle inn- og utbetalinger i en periode knytte til:
- Operasjonelle aktiviteter
- Investeringsaktiviteter
- Finansieringsaktiviteter

---

as eksempel - resultatoppstilling

RESULTATREGNSKAPET	AR 1	AR 2	AR 3
Salesinntekt	7800	8550	9500
Varekostnad	2770	3200	3900
Endring i beholdning av ferdigvarer	-100	350	500
Lønnskostnad, produksjon	2390	2580	2400
Lønnskostnad, administrasjon	308	356	500
Avskrivninger maskiner/utstyr	150	170	397
Avskrivninger på bygninger	50	50	103
Annen driftskostnad	1760	2210	2750
Driftsresultat	272	334	-50
Annen finansinntekt	0	0	0
Annen finanskostnad	190	220	400
Ordinært resultat før	82	114	-450

as eksempel - balanse

BALANSEN (PR 3112 - UB)	AR 1	AR 2	AR 3
EIENDELER			
Bygninger/ tomter	1000	950	1880
Maskiner/ utstyr	980	1050	1330
Sum anleggsmidler	1980	2000	3010
Ferdigvarer	530	760	1200
Varer i arbeid	250	350	200
Råvarer	680	750	1190
Kundefordringer	880	980	1260
Andre fordringer	50	100	70
Kasse/ bank	50	80	70
Sum omløpsmidler	2420	3000	3990
Sum eiendeler	4400	5000	7000
GJELD OG EGENKAPITAL			
AR 1	AR 2	AR 3	
Egenkapital	1750	1807	1387
Kortsiktig gjeld	1050	903	2043
Kapasitetstiltak	800	1200	1400
Leverandørgjeld	450	600	1000
Offentlig gjeld	70	100	400
Annen kortsiktig gjeld	200	300	800
Sum kortsiktig gjeld	1600	2200	3600
Sum egenkapital og gjeld	4400	5000	7000

Operasjonelle aktiviteter

Kontantstramanalyse (indirekte metode)	AS Eksempel	
	AR 2	AR 3
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		
Ordinært resultat før skattekostnad	114	-450
- betalt skatter	0	0
+avskrivninger	220	500
-Økning varebeholdning	400	730
-Økning kundefordringer + andre	170	250
+Økning vareleverandører	150	400
+Økning offentlig og annen kortsiktig gjeld	130	800
+/- Gevinst/ tap salg av anleggsmidler / nedskrivning	0	0
A Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	44	270

Investeringsaktiviteter

Kontantstrømanalyse (indirekte metode)	AS Eksempel	
	ÅR 2	ÅR 3
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		
- Investeringer varige driftsmidler	240	1510
+/- Salg/ investering finansielle anleggsmidler	0	0
B Netto likviditetsstrøm fra investeringsaktiviteter	-240	-1510

Finansieringsaktiviteter

AS Eksempel

Kontantstrøm fra finansielle aktiviteter	ÅR 2		ÅR 3	
	+ Ny langsiktig gjeld		8	
- Avdrag langsiktig gjeld		65		65
+ Økning kassekreditt		320		200
- utbytte		57		0
C Netto likviditetsendring fra finansieringsaktiviteter		206		1250

Netto kontantstrøm – likviditetsendring

Kontantstrømanalyse (indirekte metode)	AS Eksempel	
	ÅR 2	ÅR 3
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		
Ordinært resultat før skattekostnad	114	-450
- betalt skatter	0	0
+/- Endring i		
+ skatteinnter	220	500
+ Økning i lønnsbeholdning	400	730
- Økning i kundefordringer + andre	170	250
+ Økning i varselbeholdninger	150	400
+ Økning i forbehold og annen kortsiktig gjeld	130	600
+/- Gjennvart tap salg av anleggsmidler / nedskrivning	0	0
A Netto A kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	44	270
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		
- Investeringer varige driftsmidler	240	1510
+/- Salg/ investering finansielle anleggsmidler	0	0
B Netto likviditetsstrøm fra investeringsaktiviteter	-240	-1510
Kontantstrøm fra finansielle aktiviteter		
+ Ny langsiktig gjeld	8	1115
- Avdrag langsiktig gjeld	65	65
+ Økning kassekreditt	320	200
- utbytte	57	0
C Netto likviditetsendring fra finansieringsaktiviteter	206	1250
Netto kontantstrøm gjennom året (A+B+C)	10	10
Likviditetsbeholdning pr. 1.1	50	60
Likviditetsbeholdning pr. 31.12	60	70
Likviditetsendring gjennom året	10	10

To typer kontantstrømanalyser

- Den direkte metoden av kontantstrømsanalyse
- Den indirekte metoden av kontantstrømsanalyse
- Forskjellen ligger i behandlingen av de operasjonelle aktivitetene

---

Den indirekte metoden av kontantstrømsanalyse

- tar utgangspunkt i resultatet før skattekostnad og korrigerer for endringer i omløpsmidler og kortsiktig gjeld. Dermed finner vi netto kontantstrøm som kan henføres til driften på en indirekte måte

---

Den direkte metoden av kontantstrømsanalyse

- Får frem de direkte kontantstrømmene knyttet til salg, varekjøp og andre kostnader i resultatregnskapet

---

Den direkte metoden

Kontantstrømanalyse (direkte metode)	År 2		År 3	
Salgsmønstre	8900	10000		
Økning kundebestillinger	120	280		
Indbetalinger fra salg	8780	9720		
Ytterligere	3000	3000		
+Økning lønnsbeholdning	400	750		
+Lån	3000	4000		
Økning i lønnsbeholdning	150	400		
Økt udvalgte varer	2400	4200		
Lønnsbeholdning, produktion	2400	2400		
Lønnsbeholdning, administration	300	300		
Økt lønnsbeholdning	2100	4000		
Økning forbehold og arbejdsgebyr	30	300		
Økning annen korttids gæld	100	500		
Økning andre fordringer	50	-30		
Udbetal annen driftsaktivitet	2210	2750		
Udbetal finansaktiviteter	240	400		
Konkurrencefordele	44	270		
Kontanter fra investeringsaktiviteter				
- Erhvervsfordele	240	1510		
+ salg, investering, finansiering	0	0		
B Netto likviditetsforøgelse fra investeringsaktiviteter	-240	-1510		
Kontanter fra finansielle aktiviteter				
+ Ny, længerevarende gæld	8	1115		
- Andet længerevarende gæld	65	65		
+ Økning kassebeholdning	300	200		
- Aflytning	57	0		
C Netto likviditetsforøgelse fra finansielle aktiviteter	206	1250		
Netto likviditetsforøgelse gennem året (A+B+C)	10	10		
Likviditetsbeholdning pr. 1.1	50	60		
Likviditetsbeholdning pr. 31.12	60	70		
Likviditetsforøgelse gennem året	10	10		

Konklusioner fra kontantstrømanalysen

- Hva slags konklusioner kan vi trekke?

Litteraturliste

Kjell Banken & Tor Busch (BB): Analyse av finansregnskapet, 2001, Universitetsforlaget
 Kjell Gunnar Hoff: Driftsregnskap og Budsjettering, 2002, Universitetsforlaget
 Aage Sending: Grunnleggende regnskap, Fagbokforlaget 2004
 George Foster: Financial statement analysis, 1978, Prentice- Hall Inc

Oppgaver

- Diskusjonsoppgave 9.12
- Gruppeoppgaver 9.14, 9.15, 9.18, 9.19
